

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre. 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szurdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojtech-palotába
Telefon szám 42.
Nyitlőór soronkint 20 krajczár

Az első réstörés.

A Rakovszky mentelmi esete, a melyről már egész irodalmat lehetne összeállítani, abból a mit felőle mondtak és irtak, újból kísértett a Házban és alkalmat adott egy nagyon érdekes tünetnek az észlelésére.

Alkalmat adott a Tisza híveknek, hogy nyílt parlamenti ülésen provokáljanak egy szavazási aktust, amelyből aztán saját maguk győződtek meg első sorban, hogy hányan vannak.

A saját erejüknek a kipróbálása volt ez a szavazás és csak a túlzott optimizmus foghatja rá erre a dologra, hogy ez véletlen műve.

Pedig hát a véletlennek sincs olyan bolondos játéka, hogy egy és ugyanazon kalap alatt összehozzon egy csomó embert, — akiről ugys tudva volt az, hogy összzetartoztak.

Sokkal határozottabb jelenség ez, semhogy e felett napirendre térni lehetne, annál is inkább, mivel úgyszól-

ván ez volt az első alkalom, hogy az ujonnan megerősödött kormánypart igazi erejének a gyengéiről is meggyőződünk.

Az eredmény tehát az, hogy Tiszáék még mindig léteznek, de nemcsak hogy léteznek ideális formában, de a valóságban mint corpus separatum, mint politikailag „külön” is működő czég léteznek a parlament nagy zömében.

Az első réstörés ez tehát az oly erőssé vált modern szabadelvűpartban, az első jelenség, a mely a nagy part mostani gyengéjére vall.

Mi csak egy élettapasztalatot tartunk szem előtt, amikor ezt észleljük, azt hogy jobb ma a szakítás azzal, akivel ügyse férünk meg, mint holnap.

Avagy elhitette valaki, hogy a Tiszáék szímban is éppen nem szerény gárdája hűségese és őszintén csatlakozik majd Széll Kálmánhoz, ahhoz a Széll Kálmánhoz, a kit titokban mindenhová inkább kívántak volna, mint a miniszterelnöki székbe.

A rokonszenvet erőltetni nem lehet és a Tisza-klikk nem is akarja ezt. Eddigi hallgatásuk is csak fífikus békeesség volt, hogy ne tegyék feltűnővé az elégtelenséget a mellőzésért és egyéb okokért.

Egy kis időt várnak csupán és mint külön part, megfogják születni. Már el is keresztelték őket, még mielőtt a nyilvánosság előtt kiállottak.

Az első rés ez, a mely a nagy parton ütve lett, — de azt hisszük, hogy ez, ennek a pártnak csak egészségére fog válni.

Különfélék.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivélsügyi miniszter Popovics György ó-kanizsai községi birót a zentai járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **Pályázat.** A honvédelmi minisztertől pályázati hirdmény érkezett ma le a város tanácsához, melyben a közös hadsereg katoná nevelő és képzőintézetében 1899—1900. tanévben betöltendő állami alapítványi helyekre

Külföldön.

Irtá: Csillag Károly.

Páris.

Mikor a gyermek álmodozni kezd a nagy világról és mesék és könyvekből hallja emlegetni Párist, mindig eötte áll a világnak ez a nagynevi városa és lassanként a sok regényből a sok szindarabból, a melyek minduntalan ennek a városnak a szépségéről és érdekességéről regélnek anyi, reminiscencia marad a fejében, hogy szinte beleéli magát abba a tudatba, hogy már volt is Párisban. Ezek a hatások kísérték el engem is Franciaország fővárosába: Párisba.

Estefelé értem be a városba és a távolból felém világító tűztenger csak mistikusabb tette előttem azt a Párist, a melyet képzeletben én is régen de nagyon régen ismerem a papírról, a könyvekből és a históriából. Mikor a harangkongás ütötte meg füleimet azt hittem el magammal, hogy ez bizonyára a híres Nolre Dame harangja. Tompa hangú zúgásával feléledt bennem minden a mit Viktor Hugó vaskos regényében megirt.

A sűrű sorokban járó kelő népben azt a népet láttam, a mely most e perczben emeli égbe Robespierret és közvetlenül utána a guillotine alá viszi. A fiatal hölgyben a ki csinos külsejével és sikkes lépteivel a férfiak

tekintetét magára vonta Paul de Kock egyik alakját láttam, — a grisetet, a ki oly csoda uagy szerepet játszik ottan. A kék zubonyos munkásban a commune-nek a patrólórjét láttam és minden alak, a mely elem került reminiscenciákat élesztett föl bennem.

Hát ez a Páris, igazán ez az a Páris, a melyről annyit olvastam, amelyről annyit ábrándoztam.

Az első tekintet arra engedett következtetnem, hogy álmaimban nem csalódtam — sőt sejtettem azt, hogy többet fogok látni, mint a mit elképzeltem.

A hely, amelyet lakásomul szemeltem ki nagyon szerencsés választás volt. Az Avenue de l'Opera utcáján levő BelleVue szállodában laktam. Olcsón és oly magasan az uristenhez, hogy csak a lift tudta ki egyenliteni a földszint és azon 5-ik emelet közötti distanciát.

Este negyednyolcz ór volt a mikor a Belle-Vuebeli szállodában elhelyezve voltam és nem volt még nyolcz óra a mikor már teljesen gálába vágva magamat megjelentem a nagy Operában, öt forintért a karzaton. Ebből is kitűnik tehát, hogy a nagy Opera nagyobb színház lehet akár a szabadkainál is, és hogy a helyárak is drágábbak. Mindaz a mit pompa és fény dolgában eddigél láttam el-

törpült azon káprázató látvány mellett, a melyet az opera gyakorolt reám. Ugy a foyer mint maga a színház.

Egy végtelen terjedelmű és az égig felfutó márványvilág ez a foyer, amely a tündérek világából lett a földre vajázsolva, a melynek egyenletesen felhaladó óriási nagy lépcső-részeletei szédítően hatnak az emberre.

Mindvégig fehér márvány, amely a villamosfénytől ezüstszínűvé válik és amelynek legkisebb részlete is művészi alkotás, csupa kelem és báj összeegyeztetve a kolossális dimenziókkal. Ez a foyer járó kelő helye Páris elegancziájának, amelynek falai között találkoznak a társadalmi előkelőségek — Párisnak ellitje.

Ott jár kel az a francia roné, akiről annyit írnak a francia színművek, ott van az a sok grófnő és bárónő az ő legyezőikkel és elmaradhatlan udvarlóiikkal, ott van a bonvivant, a külföldről jött inyencz és élvhajházó vén kecske, aki Párisba jó nyalni a sőt, ott van a szerencsevadász intrikus, az elefánt aki megunta már a nehézkes szerepet, — ott van mind az a sok ezer es ezer alak, akikből a francia írók ahogy éppen a színházi forgalom megkivánja, drámai, tragikái, vagy éppen vigjátékhóst faragnak.

Mind mozog és jár kel és legkevésbé sem

pályázatot hirdet. Ugyancsak pályáza a hirdetmény érkezett a honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika Akadémiában 1899—1900 tanévre üresedésben levő alapítványi helyekre is.

— **Gazdasági ismétlő iskolák Bácskában.** Veprovác község képviselőtestülete elhatározta, hogy a gazdasági ismétlő iskolát folyó évi április hó 1-én napján megnyitja és a szakitanító részére évi 100 frt, az elméleti tárgyakat előadó tanítók részére pedig egyenként évi 50 forint tiszteletdíjat szavazott meg. B. Kulán a legutóbb tartott közgyűlésen a gazdasági ismétlő iskola felállítására és költségeinek megszavazása, élénk eszmecsere szolgálattal alkalmat, végre is névszerinti szavazásra került a dolog és nagy szótöbbséggel kimondatott, hogy az iskola évi 350 frtnyi költséggel felállítsák.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést Biró Károlyné szül. Szárics Gizella férjével dr. Biró Károly ügyvéddel és gyermekeivel Brestyánszky Miklós és Kornéliával fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy özv. Szárics Károlyné sz. Tomcsányi Kornélia a legjobb anya, a szeretett napa s illetve nagynya f. 1899. évi márczius hó 8-án este 11 órakor hosszas szenvedés után életének 74-ik évében jobblétre szenderült. Az elhunytban Jankovics Aladár, Jankovics Armin Jankovics Öskár, Tóth Kálmán és dr. Tóth Béla és özv. Szárics Kálmán sz. Szkendrovics Erelka anyósukat gyászolják. Az elhunyt hült tetemei f. évi márczius hó 19-én d. u. 4 órakor fognak az u. n. zentai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni, lelki üdvösségeért pedig az engesztelő szent mise áldozatok f. évi márczius hó 10-én d. e. 10 és fél órakor a Szt. Ferenczrendiek templomában, márcz. 11-én d. e. 10 órakor pedig a Szt. György templomban fognak az Urnak bemutatni.

— **Márczius idusa a kereskedő ifjaknál** A szabadkai kereskedő ifjak társulata közvacsorával ünnepli meg a márczius 15-ét, amelyeket saját helyiségében fog rendezni. Az ün-

alteraltatja magát azzal, hogy a színházi előadás megkezdődött. Párisban nincs meg színházaknál az a nagy illedelmi szigorúság, mint például Németországban, ahol a világegyetem zavarná meg bejövéllel vagy kimenetellel a publikumot akkor, amikor az előadás már megkezdődött. A páholyok az előadás elején nagyrészt üresek és csak lassan lassan telnek meg — de megtelnek annyi bizonyos, mert ott nem igen szokott hely üresen maradni.

Elég drága egy ilyen páholy, tehát bizonyos hogy kapós — mert Párisban csak drágának kell valaminek lennie és btyonyára kapnak utána. Nem kell annak éppen páholyának lenni — lehet az véletlenül egy esernyő vagy egy papagáj, amely két szót tud kimondani.

A foyerben sétáló közönség azonban még-

csak behúzdik az előadáshoz, ahol nagy szinpad tátong elénk, amelyen csakugyan megfordulhatna az a hatókros szekér.

Az idegen, aki akkor jön be a színházba, mikor a függöny már felgördült, nem tudja hirtelenében, mit bámuljon meg előbb, azt a pazarul kiállított szinpadot-e, vagy magát a színházat-e, amely majdnem a fecskével határos benyomást kelti a nézőben.

nepi szónoklat elmondására lapunk szerkesztőjét, dr. Csillag Károlyt kéri fel.

— **A kómika jutalomjátéka.** Még néhány hét és az idei szezonnak vége. Gyors egymásutánban csinálnának most a jutalomjátékok. Tegnapelőtt a kómikus — holnap kedvelt Lomniczynéknak, társulatunk kómikájának lesz a jutalomjátéka. Őszintén mondjuk megérdemli Lomniczyné, hogy legalább olyan ház ünnepelje őt, mint amilyen tegnapelőtt Ferenczinek tapsolt. Ez utolsó néhány héten teltek meg színházunk, hosszú hat hónapig bőjtölünk utána. Bezárulnak Thália templomának kapui virágvasárnapján — ennek a vig papnőjének hálájuk meg azt az élvezetes estélyét, mit eddig nyújtott, hogy örömmel gondoljon vissza városunkra és örömmel jöjjön vissza a jövő szezonban.

— **Segély.** Egy szegény asszony jött ma szerkesztőségünkbe és felkért bennünket, hogy ez uton kérhessék meg a jószívű emberbarátokat, hogy némi segélyben részesítsék, mert 3 gyermekével képtelen megélni. A segélyt 1-ső kőr Tompa utca 258 sz. a lakására kéri küldeni.

— **A szabadkai Nemzeti Caszinó szelvényei.** A szabadkai „Nemzeti Caszinó” kőtvényeinek f. évi szelvényei f. évi márczius hó 20-ától a szabadkai „Allaános Takarékpénztár”-ban Csajkás Kálmán főkönyvezető urnál beváltatnak.

— **Jutalomjáték.** Szintársulatunk közkeveltségű baritonistájának *Váradai Jósikának* ma van a jutalomjátéka. Mint már hétfői számunkban megírtuk „Szép Juhász” népszimfóvet adják elő mérsékelt helyárak mellett. A főszerepeket Erneyi, Tóth, Veszpréminé, Márkus, Föti, Torossy, Lomniczyné, Deréki és Ferenczy adják.

— **Uj kálvária Filipován.** Filipováról írják: Martin József helybeli esperes-plébános kezdeményezésére ez év folyamán 600 forintot megközelítő értékű kálvária fog fölállítani. Az építést Holzinger János építész vállalta el, s a mint a tervezeiből kitűnik, ezen új kálvária az egész megyében ritkítani fogja párját. Tekintetbe véve, hogy ezen tömeges összeg a nép filléreiből került össze, nagy áldozat készséget mutat. Dicséret és elismerés illeti Martin József esperes-plébánost, ki fáradságot nem ismerő buzgósággal működött, míg ezen összeget összehozta. A gyűjtést ő kezdette meg egy staczióval, mely 120 frt értékű. Nem egyszer, hanem már számtalanszor mutatta ő azt, hogy csak azért lelkesedik a mi szép és nemes és a mi Isten dicsőítésére való. Ha ezen a téren valami áldozatot kell hozni, úgy mindig az első közt van.

— **Meggyilkolta a feleségét.** Iktics Menyhért aki tegnapelőtt feleségét megölte, mint értesülünk már jobban van s a tegnapi nap folyamán ki is halgatták. A feleségét ma temették el nagy részvét mellett.

— **Letartóztatott hamis pénz verők.** Bajai tudósítónk írja: Pest-Csanádon tegnap váratlanul több parasztagdát, azok feleségeit és fiaikat letartóztatták. Már régebb idő óta vannak Baján és környékén hamis tíz és husz filléresek, koronák és forintok forgalomban. A csendőrség és rendőrség erőlyesen kutatta a pénzhamisítókat, de mindössze csak annyi eredményt értek el, hogy megtudták miszerint a banda székhelye Pest-Csanádon van. A süködi csendőrök ezen a nyomon kutattak és tegnap meglepő eredményt értek

el ugyanis éppen akkor toppantak be Danesa Jánoshoz midőn azok hamis forintosok készítésével voltak elfoglalva. A kitűnően szervezett banda összekötetést tartó fenn egész Bácskában, Baján és Szabadkán. Eddig letartóztatták Bárdos Ignác, Danesa János ennek apját Danesa Ignácot, ennek feleségét Agócs Györgyöt és fiát Eleket mind csanádi jó módu paraszt gazdák, letartóztatták bajai czinkostársukat Bljeboda Feri muzikusczigányt is. Van a bandának még több czinkostársai is a megyében, de még nem ismerik őket. E hét folyamán valószínűleg még több letartóztatás is lesz.

— **Szt.-Tamási csendőlet.** Szt.-Tamás község képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén bizalmatlanságot szavazott Vezily Milótn közs. birónak az italmkéréséi bérlélet ügyében tanusított eljárása miatt. A képviselőtestület viharos gyűlése azzal a határozattal oszlott szét, hogy addig nem tárgyal semmiféle községi ügyet, míg Vezily Milótn lesz a községi biró.

— **Képviselőválasztás Baján.** Baján tudvalevőleg az ellenzék elhatározta, hogy Dr. Pósz Sándor igazságügyminiszernek nem állít ellenjelöllet. Hogy a választás még se legyen egyhangu, arról ugy látszik gondoskodtak a szocialisták, amennyiben ők készülnek az igazságügyminiszerrel szemben ellenjelölletet állítani.

— **Erzsébet-iget.** Veprovác község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a község közvetlen közelében fekvő 5875 □ ölnyi szabad térséget befalítja és ezen ültetve y, mint „Erzsébet-igetet”, az elhunyt királyné emlékére örök időkre fenntartja.

— **Márczius 15-ike Zomborban.** A márczius 15-iki ünnepélyt rendező bizottság, mint zombori tudósítónk írja, Vértesi Károly elnökele alatt már több ízben tartott tanácskozást, hogy a nap emlékéhez méltóan legyen városukban is megülve a nagy nap. Főszlyt fektetett a bizottság arra, hogy a városi színházban ingyenes előadás legyen alkalmi darabbal. Trischler Károly tollából került ki az. Dr. Pataj Sándorné játsza benne a czimszerepet. Rendező: Szalay Frigyes. A zombori polgári kaszinói dalárda és az iparos dalárda is közreműködésüket megígérték. Petőfi költeményeinek végső versszakaszait Krump Vilmos tanár szavalja. Láng József tanár, alkalmi ódját szavalja el. Latinovits Szaniszió mondja az ünnepi beszédet a színházban, előadás alatt. Az előadást a polg. kaszinó termeiben társas vacsora követi, ezen Vértesi mond beszédet a nap emlékére. Kivüle még Rác Soma, Trischler Károly, Gruda Pál és Donoszlovits József mondanak alkalmi és hazafias feleköszöntőket. A társas vacsorát tánc követi. A mult évekhez képest igen kedélyesnek ígérkezik ez a mulatság, mely a városunk társadalmát összehozza. A rendező bizottság felkérésére Szalay Frigyes alkalmi újságot szerkeszt, mely a vacsora tartama alatt fog megjelenni, magában foglalva — többi között — az alkalmi beszédeket.

— **Furfangos szélhámos.** Odanits Sándor külai szorgalmas szabólegény féltékenyen őrizte megtakarított pénzcsékjét, és megtakarított pénzéből házat is vett. A mult szerdán azonban egy ismeretlen, jól öltözött szerb ember köszöntött be hozzá és azon ürügy alatt, hogy kocsikereket akar csináltatni, mert az övé a cserépszindely sulya alatt a csef-

venkai országuton összetört, kölcsön kért 3 koronát. Sem a szabó, sem szülei nem ismerték az ideget, ez azonban nagyon jól ismerte a családnak a túriai tanyákon lakó tagjait, sőt el is számlálta nevéket még az unokáknak is. Erre megkapta a kért összeget minden ellenérték nélkül, csak egy turiai ember nevét vallotta a magáénak és tovább állt. Csak ezután kezdett a mi szabónk fejében valami motoszkláni. Gyanakodni kezdett az idegen becsületességében. Kis megfontolás után anyja buzdítására utána sietett, de már csak a cservenkai országuton sikerült futással utolérnie, végre utolérte a csalót: de ez halálra nem akart a pénz visszaadásáról. A mi szabónk sem volt rest, noha mesterségéhez illően igen jámbor lelkületű, de nemzeti szokását még sem tagadta meg. Biljával farkon ragadta a nálánál jóval magasabb embert és jobbiban kést tartva, melyet a falu végén állító kis lányoktól kért el, sikerült pénzét a csalótól visszakapnia. Később tudta csak meg, hogy a csaló csakugyan turiai lakos volt valamikor, de most úgy halászként a zavarosban, s ha sikerül az emberek hisztékességében egy-egy koronásként horogra esalni, hát neki is jó napja van, de ha nem sikerül, akkor legfőkébb ő kerül majd horogra és ez sem lesz valami nagy baj.

A piszegetés. Arra a kérdésre, vajon összehal-e az illetemmel a színházban piszegetni, különös módon adtak feleletet minap a londoni Prince of Wales színházban. Látványos darabot adták, melyet a közönségnek egy nagy része hidegen fogadott. A claqué emélfogva jónak látta, ha a publikumot kessé felmelegítik s üdös módon verte össze előlő lábait. Ez nem is tévesztette el hatását, csak hogy ez a hatás ellendemonstrációban nyilvánult. A klakktól néhány pillanat múlva elnémította a piszegetés, mely egy túlságzott londoni lap jelentése szerint úgy hangzott, mintha száz nekidühödött csörgőkigót a terembe dobtak volna. A lármá azonban hirtelen elcsillt, mikor a felháborodásban krétafehér arcú igazgató kilépett a színpadra s a következőket harsogta a háborgó nézőtérbe: „Ladies and Gentlemen! Én egy jó darabot mutattam be önöknek. Azok, kiknek nem tetszik, ám menjenek haza, legfeljebb a belépőjegy árát veszítik el. De aki piszeget és a darabomat megbuktatja, az engem tekintélyes összeggel károsít meg, azzal a pénzzel, melyet darabom kállítására fordítottam. Azok az urak, — így folytatta a direktor, miközben felgyürte a kabátja ujját — sziveskedjenek a színpadra felférni; legyenek bármily erősek, megállók veük szemben. A beszédnek volt hatása. Aznap este senki sem piszegett többé.

Megunt udvarló. Megirtuk hétfői számunkban e czím alatt, hogy M. J.-né megunt lakója N. vasuti udvarlását és a szerelmes vasuti emiatti „bánatában“ kikergette háziasszonyát saját házából 5 gyermekével együtt — majd meg öngyilkossági szándékából elvágta kezéin az útereket. Háromszor se fordult meg a föld a tengelye körül; az asszony meggondolta magát. Elment tegnap délelőtt a bánatos kis özregy a fiatal udvarlóhoz a kórházba és megadta neki azt a csókot, a mit négy nap előtt megtagadott tőle. A csóktól a férfi jobban lett és ki is engedték a kórházból a gyógyuló beteget, ki háziasszonya karján déli harangszóra vissza ment régi lakására. A háziasszony és lakója, most mikor a sorokat írjuk a legjobb egyetértésben élnek, felajátva a rövid időre megszakított szerelmet és hűségük egymáshoz örökre ígérkeznek.

Dus, érdekesítő, valóban szenzációt keltő tartalommal jelent meg a „Rejtelmes

világ“, emez egyetlen modern spiritualista hetilap legújabb száma. Magyaros zamattal irt közleményei közül kiemeljük a következőket: A csalhatatlan materializmus. Irtá: báró Mikos János. — Eusapia Paladino, Európa leg-híresebb médiuma, Párisban s a Fiammarioe Kamill lakásán tartott egyik széansz leírása. Irtá: Brisson Adolf, a „Temps“ belmunkatársa. — Egy író médium (Klimó János áll. isk. tanító) levele a szerkesztőhöz (fakszimilékke). — Báró Mikos János: A lömegvonzó erő és letheoria. — Még egyszer a negyedik dimenzió (Pogács Kornél). — Nem tudok segíteni (egy szerencsétlen svéd hajós beteljesült álma). — A haldokló édes anyja és fia (Gabányi Árpádné) — A házasságszerző hüpnolizmus (Herzfeld Aladár). — A „Rejtelmes Világ“ állandóan 2—2½ iv terjedetemben hetenkint jelenik meg, csinos, izléses, színes borítékban, kétféle kiadásban. Előfizetési ára negyedévre csak 1 frt 50 kr. Finom papirosra nyomva 2 frt 50 kr. A „Rejtelmes Világ“ kiadóhatala: Budapest, VIII., Üllői-ut 12. sz. alatt van, a honnan kívánatra bár kinek ingyen küldenek mutatványszámot.

Szíves tudomásul! Már 25 éve, hogy rajz és festészetrel foglalkozom arckép után, ugyszintén természetből is minden nagyságban, olaj és kréta alakban. Ez alkalommal van szerencsém magamat a t. közönségnek ajánlani, hogy kitűnő hasonlatossággal készülő arckép, kréta vagy testmennyre rendelkezéssel megtisztelni inéltóztassék. Életnagyságú mellkép, ugyszintén térkép, és egész életnagyságú állóképeket elvállalok bámulatos olcsó ár mellett, amelyre előleget fel nem veszek, s annak ára a teljes meglegedés után fizetendő. Iko: Sándor rajzólo gy. művész. Egressi-ut, a színház mellett, özv. Manojlovics-féle házban.

Elfogott lökötök. Még a mult ősszel történt, hogy Noe Ádám kis-kéri lakos egy reggel a lovainak csak hült helyét találta az istállóban. Feljelentette a dolgot a rendőrségnek, ez megindította a nyomozást: de bizony a szép lovaknak nyomuk veszett. Birmann Henrik kis-kéri rendőr azonban föl-készülődött egymaga s utnak indult a nagy Bánátnak az eltűnt lovak nyomozására. Négy napi fáradszhatlan nyomozása az ügybuzgó rendőrt a mult héten fényes eredményre vezette. Az egyik lovat torontál Hegyes községben felfalta, ahova ez Ferencsik János nevű tordai lakóstól került. Ez a Ferencsik jómódu gazda, 200 hold földbirtok tulajdonosa a lopott lovakról mint a saját neveléséről állította ki a járulévelet és orgzadkaként közzvetítette a lökötök zsákmányainak tovább adhatását. A tolvajok Bugyi János topolyai lakos, Radó Mátvás, Pataki István, Karsai Pál és Karsai András tordai lakosok már mind az ő-becei járásbírószág börtönében várják megérdemelt büntetésüket. A másik lo a tolvajok állítása szerint elhullott már, de a kis-kéri rendőr adatai ellene bizonyítanak ezen állításnak.

Leégett kincstári erdő. Szántova község határában levő kincstári erdő f. hó 5-én kigyulladt és nagy része leégett. A tűz továbbterjedésének megakadályozása czéljából Szántova és Beregh község lakossága nagy számban segítkezett. A tűz Kovács György szántovai lakos gondatlansága folytán keletkezett. A kár körülbelül 600 frt.

Előfizetési felhívást bocsájti ki Sándor Kálmán költeményeire, amely egy kötetben husvétra jelenik meg és eddigi munkálkodásainak kiválóbbjait fogja tartalmazni, s körülbelül 5—6 ivre fog terjedni. Egy-egy példány ára 1 frt. Előfizetést a „Bácskai Újság“ szerkesztősége is elfogad.

Tüzesetek a megyében. Legutóbbi napokban a megye több községében volt tüzeset és pedig Jankováczon f. hó 5-ikén Hor-

váih Istvának náddal fedett házának teteje égett le s 200 frt kár merült fel, amely azonban megtérül, mert biztosítva volt. Hadnagy Lázó pacséri lakos házának teteje is leégett a napokban, a kár körülbelül 100 frt.

A csurogi csoda.

— A „Bácskai Hirlap“ tudósítójától. —

Alsó Bácskának Csurog nevű községében pár nap óta a köznép száján forog az a rendkívüli csoda, amely az ottani Gágity családdal történt, amelynek magyarázatát mind- eddig nem sikerült kikutatni, de annak hatása alatt — mint ottani levelezőnk írja — egy ember meghalt, másik pedig a halállal vívódik.

Az esetről a következő tudósítást vettük:

Csodálatos dolog történt a minapában valami csurogi Gágity nevezetű szerb atyafival, Gágity ugyanis kocsjával éjnek idején hazafelé tartott, az éj sötét volt s kocsjája minden pillanatban a kátyukban megzökken. Egyszer csak amint félretekint, valami fényes tárgyon akad meg a szeme. Megállítja lovait és amint lehajol, megpillant egy macskaszerű állatot, mely különös magatartásával felkellette figyelmét. Eszébe jutott az a gondolat, hogy azt mindenáron elfogja és hazaviszi; ugy sincsen macskája, legalább így könnyű szerrel hozzájuthat egy kaczor királyhoz, mely domínálhat és kegyetlenül rombolhat ártalmas s pusztító házi állatai, az egerek és patkányok táborában. Ugy is tett. Leszállt a kocsról s nem is nagy fáradszába került hatalmába ejteni a különös bestiát. De im mi történt ekkor? Az állat egyszerre hosszúvá nyúlik, amint az ember keblére veszi és simogatni kezd, oly hosszúvá, hogy csaknem a földig ért. Az ember kissé zavarba jött a különös dolog felett, de annál kíváncsiabbá lett s kocsjára üve sietett hazafelé az állattal, hogy otthon jobban megvizsgálja, miféle szörnyeteggel van dolga. Hazatérték ezután s mivel lábaival szörnyen kapálódzott a csuf állat, elhatározta, hogy lecsapja azt egy ballával. Ebben a pillanatban a láb kinyúlik s nyakon csipve az embert, megfojtja őt. A bestia eltűnt ezután. Ugyanigy jár a fu is, aki az ágyból nézte a szörnyeteket s aki most szintén a halállal vívódik. Kérdezősködtek s tanakodtak a dolog fölött és némely tudálékosok az egészről azt sötötték ki, hogy abban a házban egy rossz kéz bosszú művel valami régi gatszág megtorlására. Mi igaz a dologban, mi nem; ha az eset csakugyan megtörtént így, amint hitelesnek látszó forrásból vesszük, annyi bizonyos, hogy furcsa esemény s nem ártana az egészlet alapos vizsgálat tárgyává tenni.

Azt mondják, hogy az állat valami mérges kigyó volt, hogy miként került az oda, azt nem tudják megmagyarázni. Az eset az ottani műveletlen paraszt népet nagy rémületbe ejtette, mindenfelé kutatják azt a csoda állatot, amely az öreg Gágityot megfojtotta.

Aki kétszer hal meg.

(Anyakönyvi kiigazítás a járásbírószág előtt.)

Szegény kis Vujkovicz Lamicz Miklós se hitte, hogy az ő halála mennyi bajt okoz az anyakönyvvezetőnek, meg a járásbírósnak.

De hát nem is a Lamicz Miklós halála okozta a bajt, hanem az életbenmaradása.

Ez a kis poronty mikor a világra jött ott

a szálláson, csak éppen hogy lélegzett. Mondták is a szomszédasszonyok az anyának: nem életre való ez a szegény — meglátod a holnapot se éri meg.

A kis Miklós megérte azonban a holnapot is. Éppen nyolcz napos lett, mikor az öregapja, kinek nevére keresztelték a gyereket, befogott a szekérbe, szénát tett az aljába, rá meg puha vánkost, ráültette feleségét és a bepólyázott fiúcskát behozták a városba, hátha lesz belőle ember — az orvos majd csak megmondja.

Az orvos irt is orvosságot, meg is csináltatta a nagyapó a patikába a szert, aztán vitték haza a gyereket.

Hidegen sütött a nap, dél volt mire visszaérték a szállásra, pedig december hóban történt, karácsony előtt egy héttel. Kipakolták ott a gyereket a banyakemence padkáján, várta már az egész szomszédtság, hát valjon mit szólt a doktor.

Hát uramfia! a gyerek meg volt halva. Tisztára meg volt halva Miklóská.

Az öregapa felszállt a kocsira és lóhalálba hajtott vissza a városba, el az orvoshoz a czédulát, mire az orvosságot írta: elérakta, mondván: meghalt a gyerek.

A doktor ráírta a vényre, hogy mi csoda bajt constatált egy-két órával ezelőtt a gyereknél és hozzátette szóval: nem volt életre való!

Miklós gazda a doktortól aztán ment fel az anyakönyvvezetőhöz. Írják be, hogy az unokája a Miklós, aki 8 nap előtt született — meghalt ma délbén.

Az anyakönyvvezető bevezette szépen a nagy könyvbe Vujkovics Lámics Miklós korai halálát.

Busan hajtott haza felé az öreg Lámics, ki se fogja a lovakat, menne be a házba, de a konyhaajtóba elé jön a felesége örömkönnök ülnék az öreg asszony szemében mikor elrebeigi hogy: zsvi! É!

Thú, aki teremtette a világot, hisz akkor megést vissza kell mennem!

És fordul egyet, felugrik a kocsira, a lovak közé vág és vissza be megint a városba.

— Jelentem az urnak — szól az anyakönyvvezetőnek — az unokám föléledett!

Az anyakönyvvezetőnek kiesett a toll a kezéből, káromkodott is egy nagyot és megvakarta utána a füle tövit, hogy: sta da radim szad? (Mit csináljak most?).

Miklós gazda nem tudott tanácsot adni az anyakönyvvezetőnek, mert hát azt se értette meg, hogy mért baj az neki, ha az ő unokája él!

— Irja ked oda, hogy nem halt meg.

Az ám, de a törvény aszondja, hogy ezt a hibás bevezetést csak a járásbírósnál lehet kiigazítani. Megcsinálta hát a jelentést és kérte a bíróságot, hogy igazítsa ki a hibát.

Megindult most a tárgyalások sora a bíróságnál. Két hónapig tárgyaltak. Keresték a vétkest.

Denique nem találták meg mind a mai napig — majd tán a fő-őnyakönyvvezető fog ráakadni feyvelmi uton.

Mig azonban a feyvelmi folyik szegény Vujkovics Lámics Miklóská csontai a temetőben porladoznak, mert mult hó végén a kis poronty rövid életének harmadik havában visszavonhatatlanul igazán meghalt.

Vun—csi.

Nyílt levél Ferenczy Frigyes főkomikus úrhoz

Helyben.

Csekélység habbal! A saját nevemre czimzett darabom előadásánál ön volt szives az utolsó jelenés előtti jelenést kifelejteni az előadásból.

Nekem alapos a gyanum, hogy ön mikor a szerzőtől a kéziratot átvette, odahaza annyi faszírozott hust kapott, hogy nem tudta megenni és magával vitte ezt a faszírozottat a színháza és éppen ebbe az utolsó előtti jelenésbe pakkolta.

Csekélység habbal! Más lehetőséget nem képzelek arra, hogy mért maradt volna ki éppen az a jelenés, amely tulajdonképen megoldja az egész bohózat bonyodalját. Rossz nyelvek azt beszélik, hogy a jelenés azért maradt el, mert ön annyira el volt ragadtatva a tuzsuffolt Házról, hogy nem volt türelme bevárni míg rákerül a sor és kiszaladt a színpadra azzal, hogy megnézem ezt a Házat, mert ilyet úgyse látok mindennap Szabadkán. Csekélység habbal!

Ha tehát akarja, hogy megnyugtassa a legyek, akkor feleljen a kérdésekre. Utóvégre is egész jelenés nem nagy dolog ugyan, de ha a darabhoz tartozik, akkor nem szabad bele faszírozottat pakkolni. Csekélység habbal!

Tisztelettel
Repkényi Manó

JSZINHAZ.

Prielle Cornélia búcsú fellépte.

Márczius 7.

A legbájosabb »Nagymama« édes csevegése hangzott ma színházunkban. Vendégművésznők ebben a kedves szerepében búcsúzott el az időnkre tőlünk. Megtelt a ház intelligens szép közönséggel, mely áhitattal hallgatta a Nagyasszony úde hangját, édes kacaját és elragadtatással tapsolt annak a természetes játéknak, mely csak az ő sajátja. Az ensemből a nagy művész mellett csak *Lomnicziné és Ferenczi* tűntek ki.

A komikus jutalomjátéka.*)

Márczius 8.

Rogyásig megtelt a nézőtér ma este *Ferenczy Frigye* a társulat kedves komikusának jutalomjátékára. A közönség szépen halálta meg a komikusnak azt a körülbelül másfél óra estén át nyújtott derült órákat. Rengőleg taps orkán zúgott végig a nézőtérre, mikor *Ferenczy*, mint »Prey Pál« megjelent a színpadon. Babérkoszoru, ötpecesítés pénzes koverta megrakva szép somma pénzzel, szivar és fashírozott hús (kedvencz étele a komikusnak) hullottak a jutalmazott lábához, ki mosolyogva hajtotta meg magát, megköszönve ezt a szép kitüntetést. De meg is »dolgozott« *Ferenczy* ma este. Három bohózatban mutatta be játékát, alakító képességét, egészséges humorát: »Prey Pál házassodik« Pípszben és egy helyi érdekű majdnem alkalmi bohózatban »Repkényi Manó« czim alatt, melyet lapunk felelős szerkesztője irt. — Csillag Károly bohózatának rendkívüli külső sikere volt. Mindvégig általános és hangos derűtséggel tartotta a közönséget és többször kitért a taps és éljenzés az előadás alatt. A szerző ezel a kis darabjával nem akart többet elérni, mint hogy a hallgatóság rövid fél óráig

) Megrendelésre készült kritika.

Szerk.

jól mulasson — nos ezt elérte. Rég hangzott annyi jóízű kacaj a házban, mint ma este.

A szereplők közül persze első helyen *Repkényi személyesítőjéről, Ferenczyról* kell dicsérőleg megemlékeznünk, ki kifogyhatatlan humorával remek alakot csinált a »pálicsi úgnök«-ből, ki mindenáron el akarja adni fürdőnket egy anglusnak (*Lomniczy*) 20,000 frt provizó reményében. Beköszöntő monologja rendkívül ügyes dolog, ezzel és a »Csekélység habbal« kupival ért el legtöbb hatást. *Lomniczy* angolja igazi kabinet alak volt és *Lomnicziné* remek partnere volt *Ferenczy*nek. A kuplék muzikája csinos, különösen a »fúzió kuplé« behizelgő pajkos muzsika és magyar ízű; kár, hogy hangszerelése nem sikerült a legjobban. *Fridát* meg, aki a kis kuplét előadta, megzavarta a bámulatos ügyetlenül kíséző zenekar, ami a hatást gyengítette.

Megjegyzem, hogy a bohózat végét elsiették, sőt egy jelenetet — csekélység habbal — ki is hagytak! *Nóde* a közönség jól mulatott, *Ferenczy* is dupla porció fashírozottat ehetik a jövő őszig az anyagi »sikerből«, többet nem kívánhatunk egy színházi esttől.

O.

588 szám 1898. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvhatóság közhírré teszi, hogy *Haverda Boldizsár* végrehajlatónak *Tumbász Máténé* született *Polyákovics Anasztázia* végrehajlatát szenvedő elleni 100 fr. — kr. tőkekövetelés s járulékaik iránt végrehajlat ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbírósnak) területén lévő *Szabadka* város határában fekvő a szabadkai 8878 sz. betétben A + 1820 hrsz. a. foglalt *Polyákovics Anasztázia* férj *Tumbász Máténé* nevén álló III. kór 482 ház és 167 □-öl területű udvar tőre 672 frtban ennel meg állapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899-ik év április hó 12 ik napján délelőtt 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 67 frt 20 készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. § ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Szabadkán a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1898. január 17 napján.

Dr. Eperjesi Béla,
kir. tszéki bír.

